

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av studie- och
yrkesvägledningen i kommunal vuxenutbildning i
Stenungsunds kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av studie- och yrkesvägledningen i kommunal vuxenutbildning, komvux i Stenungsunds kommun. Granskningen genomfördes under hösten 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 5 november 2024.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen senast den 5 maj 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Stenungsunds kommun har inkommit med en sådan redovisning den 30 april 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som har granskats.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som har granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande område:

- Huvudmannen och rektorn behöver utveckla sitt arbete med att kartlägga och analysera elevers och presumtiva elevers behov av individuell studie- och yrkesvägledning som en utgångspunkt för att planera, dimensionera, organisera och utforma den individuella studie- och yrkesvägledningen.

Av huvudmannens redovisning framgår att frågan om planering och dimensionering av studie- och yrkesvägledning i komvux har förts in på dagordningen för kommunens strategiska och operativa styrgrupp med chefer och tjänstemän som hanterar kommunens strategier och aktiviteter för *Fler i självförsörjning*. I den operativa styrgruppen har en kartläggning påbörjats av presumtiva elevers behov av individuell studie- och yrkesvägledning och där rektorn för komvux och enhetschefer för relevanta verksamheter inom kommunen deltar. Vidare kartläggs behov av individuell studie och yrkesvägledning med hjälp av en enkät till elever i komvux som innehåller frågor om elevernas upplevelse av studie- och yrkesvägledning. Studie- och yrkesledarna i komvux har därutöver påbörjat en kartläggning där syftet är att skaffa kunskap om vilka målgrupper som tar del av studie- och yrkesvägledning och vilka behov som finns. Huvudmannen beskriver att de i kommunen så vis också kan identifiera de målgrupper som inte tar del av studie- och yrkesvägledning som exempelvis invånare som står långt från arbetsmarknaden och inte har aktiva åtgärder i någon verksamhet eller stöd från omgivningen. Huvudmannen skriver att med resultatet av behovsinventeringen av studie- och yrkesvägledning skapas goda förutsättningar för planering och dimensionering med utgångspunkt i elevers och presumtiva elevers behov av individuell studie- och yrkesvägledning. Utifrån genomförd kartläggning och analys har rektorn för komvux i januari 2025 utökat studie- och yrkesvägledningen med ytterligare en tjänst utifrån de behov som identifierats. Huvudmannen skriver vidare att de åtgärder som vidtagits ännu inte har utvärderats och att det kommer att ske inom ramen för verksamhetens systematiska kvalitetsarbete under hösten 2025. Huvudmannen konstaterar att de har utvecklat goda rutiner för kartläggning och analys för att kunna planera, dimensionera och organisera den individuella studie- och yrkesvägledningen i komvux.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som har granskats, men förutsätter att huvudman och rektor fortsatt kartlägger och analysera elevers och presumtiva elevers behov av individuell studie- och yrkesvägledning som en utgångspunkt för den individuella studie- och yrkesvägledningen. En sådan kartläggning och analys kan, utöver olika elevgruppers sammantagna behov, även omfatta olika yttre faktorer som påverka behovet.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande område:

- Rektorn och studie- och yrkesvägledarna behöver i den individuella studie- och yrkesvägledningen utveckla strategier och arbetssätt

för att utifrån olika elevers situation kunna stärka elevernas självkännedom i relation till olika valmöjligheter inom komvux och arbetsmarknadens behov och kvalifikationskrav.

Av huvudmannens redovisning framgår att studie- och yrkesvägledarna tidigare inte har haft tid att genomföra studie- och yrkesvägledning utifrån varje enskild elevs och presumtiv elevs behov. Huvudmannens kartläggning och analys har bekräftat att det funnits ett behov att utöka studie- och yrkesvägledningen och därför har ytterligare en tjänst tillsatts. Studie- och yrkesvägledarna har genom detta fått förutsättningar att arbeta med etablerade metoder och arbetssätt och upplever att de har fått utrymme att arbeta mer med att stärka elevers valkompetens och självkännedom. Huvudmannen skriver vidare att studie- och yrkesvägledarna använder metoder som aktivt lyssnande, öppna frågor, empati samt reflektion i syfte att fånga upp information för att hjälpa elever att förstå sig själva och vidga perspektiven vid val. Att vidga elevernas perspektiv sker genom att informera om olika utbildningar och yrken vilket leder till att elevens belutsunderlag blir större. Studie- och yrkesvägledarna upplever att de nu kan använda sig mer av verktyg som ändamålsenliga hemsidor och så kallade yrkeskort och att de fått mer tid att arbeta målinriktat med individer som uttrycker stor osäkerhet kring framtida studie- och yrkesval. Studie- och yrkesvägledarna kan också erbjuda fler vägledningssamtal per elev vilket skapar möjligheter till en fördjupad vägledning utifrån behov. Huvudmannen skriver att kvaliteten i studie- och yrkesvägledarnas individuella samtal sammantaget har ökat eftersom mer tid kan läggas vid de enskilda samtalen. En uppföljning av kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen kommer att ske inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete under hösten 2025.

På Skolinspektionens vägnar

X Ingrid Jerkeman

Beslutsfattare
Signerat av: Ingrid Jerkeman

X Katrin Söderlind

Föredragande
Signerat av: Katrin Söderlind

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-granskningar/studie--och-yrkesvagledning-i-komvux/>

Bilaga: Författningsstöd

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

2 kap. 8, 10, 29 och 34 §§ samt 4 kap. 3–5 §§ skollagen (2010:800)

Förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12), 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.4 Rektorns ansvar

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

2 kap. 29 § skollagen

Lvux12, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv